

POLITICA I LEGISLACIÓ EN EDUCACIÓ SOCIAL -

1496

Estudis d'Educació Social

Modalitat a distància

Curs: 2012-2013

Tipus d'assignatura: Optativa/Lliure elecció

Nombre de crèdits: 4,5 CRÈDITS. **3 teòrics, 1'5 pràctics**

Desdoblatament de grups: (Si escau)

Prerequisits de l'assignatura: (Si s'escau)

PROFESSOR/A: JOSEP LLUIS OLIVER TORELLÓ

DIRECTORI:

Despatx: B-201

Edifici: Guillem Cifre de Colonia

Tel.: 971172455

Fax: 971173190

e-mail: joseplluis.oliver@uib.es

ÍNDEX

1. Introducció general a la matèria	2
2. Objectius generals	3
3. Estructura dels continguts de l'assignatura	4
4. Metodologia de treball.....	5
5. Temporalització del l'assignatura	5
6. Criteris d'avaluació	6
7. Observacions o d'altres qüestions a afegir	7
8. Bibliografia	8
8.1. Bàsica	8
8.2. General.	8

1. Introducció general a la matèria

En l'atenció a les necessitats socials, cada moment històric es caracteritza per un plantejament normatiu que se vol en simptonia amb les pròpies necessitats. Aquest defineix tant els mínims d'intervenció que el propi Estat accepta, reconeix i exigeix com a *estàndards* d'intervenció, com també el propi marc conceptual definitori de la concepció normativa de les necessitats. Aquest referent legal respon sempre a determinades polítiques que, en el nostre cas, defineixen el que podem denominar com una concepció sociopolítica de l'atenció a les necessitats.

Tot i que legislació al respecte dels sectors de població als que atén l'educador/a social n'ha existit des de segles enrera, la recent expansió i consolidació de la professió així com un creixent reconeixement de la necessitat de la intervenció socioeducativa en relació a determinades problemàtiques, ha generat un important dinamisme en l'activitat reguladora i ordenadora dels serveis socials i socioeducatius del qual no n'ha estat aliena la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

En conseqüència, mitjançant la present assignatura, es preten aportar el coneixement de les polítiques que sustentan el sistema de serveis socials en la seva vessant socioeducativa així com el marc normatiu de referència en el qual s'insereixen els diferents programes i serveis d'educació social.

2. Objectius generals

- Conèixer les relacions entre la política i el marc normatiu en relació a l'àmbit de l'educació social.
- Conèixer l'evolució històrica recent de les polítiques socials a l'Estat Espanyol.

- Conèixer el marc jurídic i normatiu dels principals col·lectius de necessitat social.
- Generar capacitat d'anàlisi i crítica pel que fa a la relació entre acció social (entesa com a acció específica orientada a la satisfacció de les necessitats socials dels ciutadans) i marc normatiu.
- Conèixer el marc normatiu de referència en educació social a nivell internacional, estatal i autonòmic (Comunitat Autònoma de les Illes Balears).

3. Estructura dels continguts de l'assignatura

Mòdul 1.-Política Social i Serveis Socials.

Tema 1.-Política i educació. El marc socioeducatiu.

Tema 2.-Relacions entre necessitats socials i normativa.

Tema 3. L'evolució històrica de les polítiques d'atenció als principals sectors susceptibles d'intervenció socioeducativa. Legislació social durant els segles XIX i XX.

Mòdul 2.- El marc normatiu general regulador de l'activitat dels serveis socioeducatius.

Tema 4.-La normativa d'abast internacional. Directrius en matèria de política social a la Comunitat Europea.

Tema 5.-La normativa d'abast estatal. Les Lleis d'Acció Social. Els Plans Nacionals.

Tema 6.-La normativa d'abast autonòmic a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Mòdul 3.- El marc normatiu sectorial regulador de l'activitat dels serveis socioeducatius.

Tema 7.-Polítiques socials i legislació de protecció a la infància i la família.

Tema 8.-Polítiques socials i legislació en relació als menors infractors. El marc de la responsabilitat penal dels menors.

Tema 9.-Política i legislació penitenciària.

Tema 10.-Polítiques socials i legislació en l'atenció a la gent gran.

4. Metodologia de treball

Per a l'assoliment dels objectius assenyalats s'utilitzarà:

1.-El desenvolupament de les activitats previstes per a cada un dels mòduls així com l'elaboració de diversos treballs.

2.-La lectura, anàlisi i comentaris sobre documents relacionats amb el contingut de l'assignatura.

5. Temporalització de l'assignatura

TEMPORALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA ONLINE del 04/10/2010 al 03/01/2011

DESCRIPCIÓ INICI FI

Mòdul 1.-Política Social i Serveis Socials. 04/10/2010 al 11/10/2010

TEMA 1

Política i educació. El marc socioeducatiu.

Activitat 1 04/10/2010 11/10/2010

Mòdul 2.- El marc normatiu general regulador

de l'activitat dels serveis socioeducatius. 11/10/2010 al 18/10/2010

TEMA 2 Relacions entre necessitats socials i normativa.

Activitat 2 11/10/2010 18/10/2010

Mòdul 3.- El marc normatiu sectorial regulador de

l'activitat dels serveis socioeducatius.

18/10/2010 28/01/2011

TEMA 3

L'evolució històrica de les polítiques d'atenció als principals sectors susceptibles d'intervenció socioeducativa. Legislació social durant els segles XIX i XX.

Activitat 3 18/10/2010 29/10/2010

TEMA 4 La normativa d'abast internacional. Directrius en matèria de política social a la Comunitat Europea.

Activitat 4 29/10/2010 12/11/2010

TEMA 5 La normativa d'abast estatal. Les Lleis d'Acció Social. Els Plans Nacionals.

Activitat 5 12/11/2010 26/11/2010

TEMA 6 La normativa d'abast autonòmic a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Activitat 6 26/11/2010 10/12/2010

TEMA 7 Polítiques socials i legislació de protecció a la infància i la família.

Activitat 7 10/12/2010 23/12/2010

TEMA 8

Polítiques socials i legislació en relació als menors infractors. El marc de la responsabilitat penal dels menors.

Activitat 8 23/12/2010 07/01/2011

TEMA 9 Política i legislació penitenciària.

Activitat 9 07/01/2011 21/01/2011

TEMA 10 Polítiques socials i legislació en l'atenció a la gent gran

Activitat 10 21/01/2011 31/01/2011

6. Criteris d'avaluació

Per tal de determinar la nota final, el professor tendrà en consideració:

.El resultat d'una avaluació escrita en relació a tot el contingut de l'assignatura.

7. Bibliografia

7.1. Básica

(Com a màxim indicau cinc llibres)

1. CABRA, M. A. I ALTRES (1986). El marco jurídico internacional y estatal del bienestar social en España. *Cuadernos de Acción Social*, Septiembre-Octubre, 58.
2. CARIDE, J. A. (2000). *Educación social y Políticas culturales*. Santiago: Universidad de Santiago de Compostela
3. DIVERSOS AUTORS (1985). *Condicionamientos socio-políticos de la educación*. Barcelona: CEAC.
4. LÓPEZ MARTÍN, R. (2000). *Fundamentos políticos de la educación social*.
5. PERDOMO, J. G. (1990). *Servicios Sociales. Leyes Autonómicas*. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales.

7.2. General.

- BARTOLOMÉ, B. (1999). Pobreza y niños marginados en la edad moderna. *Historia de la Educación. Revista Interuniversitaria*, 18, 33-50.
- BORRÁS, J. M. (coord.), (1996). *Historia de la Infancia en la España contemporánea (1834-1936)*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales/Fundación Germán Sánchez Rupérez.
- CASAS, F. (1993). "Spain". A COLTON, M. i HELLINCKX, W. *Child Care in the EC. Foster and residential Care in the Countries of the European*

Community. Aldershot: Avebury.

- CIEZA, A. (1986). Mentalidad y educación en España durante el primer tercio del siglo XX. *Historia de la Educación. Revista Interuniversitaria*, 5, 301.
- COBO, C. (1984). Algunas consideraciones sobre la protección a la infancia en España. *Menores*, 2, 16-35.
- COHEN, E. i FRANCO, R. (1992). *Evaluación de proyectos sociales* Madrid: Siglo XXI.

Programa de l'assignatura online
9 de 14

- COLOM, B., RAMIS, L. i VALLÉS, R. (1988). *Bases per a la Planificació de l'Acció Social a Mallorca. Estructura jurídico-administrativa dels Serveis Socials*. Palma: Consell Insular de Mallorca.
- COLTON, M. J. i HELLINCKX, W. (1993). *Child care in the EC*. Aldershof: Arena
- DEFENSOR DEL PUEBLO (1991). *Menores*. Madrid: Publicaciones del Defensor del Pueblo.
- DeMAUSE, LI. (1982). Historia de la Infancia. Madrid: Alianza.
- DE LEO, G. (1981). *La justicia de Menores*. Barcelona: Teide.
- DELGADO, B. (2000). *Historia de la Infancia*. Barcelona: Ariel.
- EQUIPO DE INVESTIGACIÓN SOCIOLOGICA (1998). *Las condiciones de vida de la población pobre del Archipiélago Balear*. Madrid: FUNDACIÓN FOESSA.
- FERMOSO, P. (1990). Estudio comparado de catorce leyes autonómicas sobre servicios sociales, 373-390; a VV. AA. *Homenaje al profesor R. Marín. Madrid. UNED*.
- JIMÉNEZ, E. (2001). *Legislación del menor*. Madrid: Tecnos.
- LÓPEZ, F. (1995b). *Necesidades de la infancia y protección infantil. Fundamentación teórica, clasificación y criterios educativos*. Madrid: MAS.

Programa de l'assignatura online
10 de 14

- LEY ORGÁNICA 1/1996 DE PROTECCIÓN JURÍDICA DEL MENOR, DE MODIFICACIÓN PARCIAL DEL CODIGO CIVIL Y DE LA LEY DE ENJUICIAMIENTO CIVIL. GUÍA EXPLICATIVA. (1997). Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- LEY ORGÁNICA 5/2000, DE 12 DE ENERO, REGULADORA DE LA RESPONSABILIDAD PENAL DE LOS MENORES.
- LEY ORGÁNICA 1/1990, DE 3 DE OCTUBRE, DE ORDENACIÓN GENERAL DEL SISTEMA EDUCATIVO.
- LEY ORGÁNICA 8/1985, DE 3 DE JULIO, REGULADORA DEL DERECHO A LA EDUCACIÓN.
- LEY 13/1982, DE 7 DE ABRIL, DE INTEGRACIÓN SOCIAL DE LOS MINUSVÁLIDOS
- LEY 24/1997, DE 15 DE JULIO, DE CONSOLIDACIÓN Y RACIONALIZACIÓN DEL SISTEMA DE SEGURIDAD SOCIAL.
- LEY ORGÁNICA 2/1998, DE 15 DE JUNIO, POR LA QUE SE MODIFICA EL CÓDIGO PENAL Y LA LEY DE ENJUICIAMIENTO CRIMINAL.
- LEY ORGÁNICA 8/2000, DE 22 DE DICIEMBRE, DE REFORMA DE LA LEY ORGÁNICA 4/2000, DE 11 DE ENERO, SOBRE DERECHOS Y LIBERTADES DE LOS EXTRANJEROS EN ESPAÑA Y SU INTEGRACIÓN SOCIAL.
- LEY ORGÁNICA 10/1995, DE 23 DE NOVIEMBRE, DEL CÓDIGO PENAL.
- LEY ORGÁNICA 11/1999, DE 30 DE ABRIL, DE MODIFICACIÓN DEL TÍTULO VIII DEL LIBRO II DEL CÓDIGO PENAL, APROBADO POR LEY

ORGÁNICA 10/1995, DE 23 DE NOVIEMBRE.

Programa de l'assignatura online

11 de 14

- LEY ORGÁNICA 10/19 LEY ORGÁNICA 1/1979, DE 26 DE SEPTIEMBRE, GENERAL PENITENCIARIA.
- LLEI 9/1987, d'11 de febrer, D'ACCIÓ SOCIAL DE LA COMUNITAT AUTÓNOMA DE LES ILLES BALEARS.
- MARCH, M. X., ORTE, C.(1993). La conceptualización política de la evaluación de los servicios sociales. *Pedagogía social*, 8, 49. Valencia.
- MARCH, M. X., ORTE, C.(1995). L'avaluació dels serveis socials a les Illes Balears: un repte per a la racionalitat política i professional. Alimara, 35, 126-127. Palma.
- MARTÍN, M. i VELARDE, O. (1996). *Informe Juventud en España. 1996*. Madrid: MTAS.
- MATO, J. C. (1994). Perspectivas de las políticas de infancia en la Europa de los noventa a *Investigación y políticas de infancia en Europa en los años 90. Seminario Europeo*. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales
- MERINO, J. V. (1989). La “inadaptación y delincuencia juvenil” como objeto de la Pedagogía Social. *Revista de Pedagogía Social*, 4, 91-106.
- MINISTERIO DE ASUNTOS SOCIALES (1989). *Los derechos de los niños y niñas*. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales.
- ORTEGA, J. (coor.), (1999). *Pedagogía Social Especializada*. Barcelona: Ariel.
- PALACIO, I. (1999). Moralización, trabajo y educación en la génesis de la política asistencial decimonónica. *Historia de la Educación. Revista Interuniversitaria*, 18, 67-91.

Programa de l'assignatura online

12 de 14

- PALACIOS, J. (1987). La enseñanza en las instituciones españolas para la “reforma” de menores (V): la “Ley Tolosa” y los comienzos del siglo XX. *Menores*, any IV, quarta época, 5, 29-38.
- PALACIOS, J. (1997). *Menores marginados. Perspectiva histórica de su educación e integración social*. Madrid: CCS
- PEDREIRA, J.L. (1992). Historia de la Legislación para la Infancia en España. Una revisión crítica. Madrid: AEN.
- PETRUS, A. (coor.), (1997). *Pedagogía Social*. Barcelona: Ariel.
- RUIZ-GIMÉNEZ, J. (1993). Obligaciones de los estados firmantes de la Convención de los derechos del niño 1989, de la Declaración y Plan de Acción de la Cumbre Mundial 1990 a *Un febrer per a la Infància 1992*. Palma: Justícia i Pau Mallorca
- SÁNCHEZ, J. J. i OVIEDO, E. (1989). Breve historia de la Infancia. *Menores*. Monogràfic.
- SANTOLARIA, F. (1997). *Marginación y educación. Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel.
- UNICEF (1998). *Convención sobre los derechos del niño*. Madrid: Comité español del UNICEF.
- VARGAS, B. (1994). *La protección de menores en el ordenamiento jurídico (Adopción, desamparo, tutela automática y guarda de menores. Doctrina, jurisprudencia, legislación autonómica e internacional)*. Granada: Comares.
- VERHELLEN, E. (1992). Los derechos del niño en Europa. *Infancia y Sociedad*, 15, 37-60.

Programa de l'assignatura online

13 de 14

- VILABOY, L. i ALTRES (1996). “*Normas sobre Justicia de Menores*”. Madrid: Tecnos.